

Poročilo o delu za leto 2018 Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik

KNJIŽNICE V SLOVENIJI
DELUJEMO NA TISOČ
RAZLIČNIH KRAJIH

IN PONUJAMO
12 MILIJONOV
ENOT GRADIVA.

OBIŠČE NAS 10 MILIJONOV OBISKOVALCEV NA LETO, TOLIKO,
DA BI LAHKO 800-KRAT NAPOLNILI DVORANO STOŽICE.

VSAK ČLAN SI LETNO
POVPREČNO IZPOSODI
50 KNJIG, KI V VIŠINO MERIJO TOLIKO
KOT KOŠARKAR.

1. UVOD	4
2. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	5
3. SPLOŠNI PODATKI	6
4. POSLANSTVO IN VIZIJA	6
5. DOSEGANJE LETNIH CILJEV	7
5.1. Knjižnično gradivo: nabava	8
5.2. Storitve za uporabnike	9
5.2.1. Izposoja	9
5.2.2. Članstvo	10
5.2.3. Prireditve in bibliopedagoške dejavnosti	10
6. REALIZACIJA KADROVSKEGA NAČRTA	10
7. REALIZACIJA PROJEKTOV DELOVNEGA NAČRTA KFBK ZA LETO 2018	11
8. ZGRADBA IN OPREMA	11
9. POROČILA O ODDELKIH	11
9.1. Oddelek za nabavo, obdelavo in odpis gradiva	12
9.2. ODDELEK ZA RAZVOJ in ČITALNICO	13
9.2.1. Promocijske aktivnosti	14
9.2.2. Izobraževanja	15
9.2.3. Kamniško-komendski biografski leksikon (www.leksikon.si)	16
9.2.4. Serijske publikacije	16
9.2.5. Čitalnica	16
9.2.6. Promocija knjižnice	17
9.3. ODDELEK ZA DELO Z UPORABNIKI	17
9.3.1. Uporabniki in člani	18
	2

9.3.2.	Cobiss3/Izposoja	19
9.3.3.	Sodelovanje pri nabavi gradiva	19
9.3.4.	Sodelovanje z lokalno skupnostjo	19
9.3.5.	Prireditve in posebne oblike dela z bralci za spodbujanje bralne kulture in vseživljenjskega učenja	20
10.	OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU LETNIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ PRETEKLIH LET - KAZALNIKI USPEŠNOSTI	24
11.	OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN NORMATIVE	25
12.	OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA	25
13.	NASTANEK NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA	25
14.	BILANCA STANJA	25
14.1.	OSNOVNA SREDSTVA TER DROBNI INVENTAR	26
14.2.	KRATKOROČNA SREDSTVA	26
14.3.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	27
14.4.	LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	27
14.5.	STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	27
14.6.	STANJE IN GIBANJE DOLGOROČNIH KAPITALSKIH NALOŽB IN POSOJIL	27
14.7.	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV - DOLOČENIH UPORABNIKOV	27
14.8.	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	29

1. UVOD

Glavni sporočili za leto 2018 sta: uporabnik je za nas v središču vsega; drugo sporočilo je, da naš razvoj temelji predvsem na strokovnosti, ki pa ji dodamo vedno še empatijo in socialno noto. Smo v času, ko je glavni trend upadanje in to na vseh področjih. Temu se skušamo v KFBK s premišljenim načrtovanjem in kakovostnimi storitvami izogibati. Članstvo je stabilno, kar je dober znak. Vendar pa upadajo obisk, izposoja in obrat gradiva. Raste zanimanje predvsem za izobraževalne vsebine, na katerih pa je število udeležencev omejeno zaradi prostora in vsebine. Dogodki z izobraževalno vsebino, kot so bibliopedagoške dejavnosti, delavnice znotraj projekta Delimo znanje, pravljčni kovčki ali brezplačno učenje računalništva za upokojece, so zasedeno že vnaprej. Na tem področju smo zelo uspešni, kar je pomembno, saj je to tesna prepletenost z lokalnim okoljem. Za Delimo znanje smo prejeli priznanje na natečaju za najboljši prostovoljski projekt v letu 2016. Prireditev je bila 20. 6. 2017 na Brdu pri Kranju. Med 19. in 25. 8. 2017 je v Wrocławu potekal svetovni knjižnično-informacijski kongres. Srečanje je bilo namenjeno tudi predstavitvi primerov dobrih praks z vsega sveta. Strokovna žirija je izbrala tudi slovenski projekt, in sicer Delimo znanje iz Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik, ki ga je predstavila sodelavka Milena Glušič, ki je bila kasneje povabljen tudi na Finsko, kjer je v mestni knjižnici v Rovaniemu na severu Finske predstavila kamniško dobro prakso. Izposoja in manjši obrat gradiva sta povezana z nižanjem prirasta gradiva in predvsem z dostopnostjo gradiva na svetovnem spletu ali v cenejših različicah, predvidevamo pa tudi, da je za uporabnike bolj zanimiva sodobna arhitektura in sodobne, svetle zgradbe okoliških knjižnic z bolj udobno in novo opremo. Ugotavljamo, da so težave s prostorom. Vendar tega v poročilu ne problematiziramo, saj potekajo dogovori z ustanoviteljem, kako bomo reševali prostorska vprašanja in s tem tudi opremo.

Zasebni vrtec Zarja in Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik sta za skupni projekt Jezik: moj, tvoj, naš, prejela posebno priznanje na mednarodni konferenci PlurAlps 2018, ki je 16. in 17. maja 2018 potekala v Torinu (Pluralism in Alpine regions Migration as an opportunity for social and economic innovation).

Našo strokovnost dokazujemo tudi s sodelovanjem izven kamniških in komendskih meja. Direktorico Bredo Podbrežnik Vukmir je Ministrstvo za kulturo imenovalo za članico komisije za pripravo standardov in strokovnih priporočil za slovenske splošne knjižnice. Združenje splošnih knjižnic jo je imenovalo za članico projektnih skupin za oblikovanje razpisa in podelitev certifikata Branju prijazna občina ter za članico skupine za promocijo knjižnic. Milena Glušič sodeluje z Mestno knjižnico Ljubljana in sicer je članica komisije za natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom Zgodbe mojega kraja. Te zgodbe govorijo tudi digitalizirane razglednice na spletni strani www.prejmipozdrav.si.

Mag. Breda Podbrežnik Vukmir

2. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, (Ur. l. RS, št. 77/07, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16 in 61/17)
- Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1A Uradni list RS, št. 92/15 z dne 4. 12. 2015)
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik (Ur. l. RS, št. 34/2015 z dne 15.5.2015)
- Strateški načrt Matične knjižnice Kamnik 2014-2019, sprejeto na svetu MKK, 18. 12. 2014
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS 29/03)
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015 – sprejeti dne 21. aprila 2005, objavljeno na spletnih straneh ministrstva <http://www.kultura.gov.si/>)
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (<http://www.nuk.si>, 29. 6. 2004)
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest javnega zavoda Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik (15. 12. 2015)
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US)
- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Ur. l. RS 40/12, zadnja sprememba 63/16 – ZDoh-2R)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06, ZKoiP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15 in 46/17)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011)
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS , št. 16/2007 – uradno prečiščeno besedilo; št. 68/2008, št. 110/2013, št. 56/2015 in 63/2016 - ZKUASP)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv in 67/17)
- Pravilnik o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Ur. l. RS, št. 97/08 in 19/10)
- Odredba o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev javnih zavodov na področju kulture (Ur. l. RS, št. 57/94 in 28/06)
- Uredba o delovni uspešnosti z naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Ur. l. RS št. 97/09 in 41/12)
- Uredba o delovni uspešnosti z naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Ur. l. RS, št. 53/08 in 89/08)
- IFLA/UNESCO manifest o splošnih knjižnicah (pridobljeno s spletne strani: <http://www.lj-oz.sik.si/sk/manifestsk.html>)
- Etični kodeks (pridobljeno s spletne strani: http://www.zbds-zveza.si/eticni_kodeks.asp)

3. SPLOŠNI PODATKI

NASLOV: KNJIŽNICA FRANCETA BALANTIČA KAMNIK, Ljubljanska cesta 1, 1240 KAMNIK

TELEFON: 01 320 55 85, 831 12 17

MATIČNA ŠT.: 5543452

DAVČNA ŠT.: 20620586

E-NASLOV: MKK@KAM.SIK.SI

Spletne strani: <http://www.kam.sik.si>

Najvišji organ upravljanja je svet zavoda, ki ga vodi predsednica Duška Težak iz vrst zaposlenih. Sestavljen je iz predstavnikov občin ustanoviteljic, zainteresirane javnosti in zaposlenih. Člani sveta so poleg predsednice: Matjaž Šporar, Marjan Novak in Lucija Miklič Cvek (predstavniki občin ustanoviteljic), Šemso Mujanović, Ana Mehle Juvančič in Jože Urbanija (predstavniki zainteresirane javnosti) ter Milena Glušič in Sabina Zore (predstavniki zaposlenih). Knjižnico vodi direktorica mag. Breda Podbrežnik Vukmir. Skupne zadeve s področja izvrševanja ustanoviteljskih pravic ureja skupni organ, ki ga sestavljata oba župana občin.

Delujemo za občini Kamnik in Komenda. Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je naslednica nekdanje Delavske, Ljudske in Matične knjižnice Kamnik. Soustanoviteljstvo je razdeljeno med občini Kamnik in Komenda na podlagi števila prebivalcev (v l. 2018: 35.679). Knjižnica se financira:

- iz proračunov občin Kamnik in Komenda (85,67 % in 14,33 %): osebni dohodki, vzdrževanje, materialni stroški, osnovna sredstva, nabava knjižničnega gradiva, investicijsko vzdrževanje;
- iz državnega proračuna preko razpisov Ministrstva za kulturo: nabava knjižničnega gradiva, informacijsko-komunikacijska oprema (do 70 %), projekti za spodbujanje bralne kulture;
- iz lastnih sredstev: zamudnine, članarine, najemnine, sponzorstva in donatorstva.

Poleg osrednje knjižnice v Kamniku ima Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik še 3 krajevne knjižnice: v Komendi, Šmarci in Motniku ter potujočo knjižnico. Največja je Krajevna knjižnica Komenda, ki ima igroteko in posebno zbirko igralnih knjig. V Kamniku imamo dve posebni zbirke – domoznansko in Bavarsko, ter tri premične zbirke – vrtec Zarja, Terme Snovik in Foto klub Kamnik.

4. POSLANSTVO IN VIZIJA

- **Poslanstvo**

Smo središče bralne in informacijske kulture, znanja, sprostitve in druženja na kamniško-komendskem območju. Imamo odprt in lahko dostopen prostor za intelektualno in osebno razvijanje, kjer uporabniki najdejo želene informacije, gradivo, vire in skupne trenutke s podobno mislečimi ljudmi. Z našimi storitvami pomagamo pri premostitvi

socialne izključenosti in ovir. Z različnimi dejavnostmi in dogodki promoviramo našo ponudbo in kulturne užitke in s tem privabljamo potencialne uporabnike. Z drugimi kulturnimi ustanovami sodelujemo pri skupnih projektih. Smo dodana vrednost okolju in vsak vložen evro štirikratno povrnemo.

- **Vizija**

Smo inovativna knjižnica, ki se odziva na spremembe v lokalnem okolju. Predvidevamo tudi prihodnje potrebe uporabnikov in za te potrebe razvijamo svojo ponudbo. Vsem generacijam nudimo sodobne storitve.

5. DOSEGANJE LETNIH CILJEV

Preglednica 1: Pregled realizacije letnih ciljev v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik

Letni cilji 2018	Realizacija 2016	Realizacija 2017	Načrt 2018	Realizacija 2018	Indeks
Kazalniki z vidika uporabnikov					
Odprtost knjižnice za uporabnike	6.003	6.001	5.948	5.918	99
Število obiskovalcev	23.365	20.840	15.000	18.630	124
Število dogodkov	680	681	450	621	138
Člani	8.327	8.340	8.100	8.309	102
izposoja	441.782	432.240	380.000	430.891	113
Kazalniki z vidika procesne uspešnosti					
obrat gradiva	2,83	2,65	2,90	2,50	86
Prirast gradiva	6.826	6.996	6.400	6.593	103
odpis gradiva	3.091	3.157	5.000	6.212	124

Natančnejši pregled realizacije je razložen v nadaljevanju poročila.

Vsi letni cilji so realizirani, edino obrat in izposoja gradiva sta nižji od načrtovane vrednosti, na kar pa vpliva upad nabave gradiva v zadnjih letih, ta pa seveda na nižjo izposajo. Nižja odprtost knjižnice za uporabnike je posledica zaprtosti knjižnice zaradi izvajanja inventure (5 dni). Prav tako je posledica povečanega števila odpisanega gradiva inventura gradiva. Sicer pa načrtovane vrednosti kažejo, da smo ob lanski analizi delovanja in slovenskih trendov pravilno ugotovili splošen upad. Na to kaže primerjava med realizacijo 2017 in 2018. Upad je slovenski trend, pripisujemo pa ga bolj enostavni rabi svetovnega spleta,

dostopnosti ustreznih vsebin na spletu, vključno s filmi in glasbo, zaradi česar izposoje filmov in glasbe ni več.

5.1. KNJIŽNIČNO GRADIVO: NABAVA

Temelj za letni načrt nakupa knjižničnega gradiva je dokument Upravljanje knjižnične zbirke KFBK. V tem dokumentu so opredeljena izhodišča, kriteriji in cilji nabavne politike. Dokument temelji na Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur.l. RS 73/03).

Preglednica 2: Rezultati nabave v letu 2018

	Doseženo 2017	Načrt 2018	Doseženo 2018	Indeks
	2016	2017	2017	(3)/(2)
Skupaj število enot - kupljeno	6.996	6.400	6.593	103
Število enot prirasta na 1000 prebivalcev	197	178	185	104
Povprečna cena (EUR na enoto)	18,49	19	18,79	99
Delež naslovov za odrasle (%)	67,38	70	67,61	96
Delež naslovov za otroke (%)	32,62	30	32,39	108
Delež strokovnega gradiva (%)	55,83	60	52,63	88
Delež leposlovnega gradiva (%)	44,17	40	47,37	118

Pri nakupu gradiva v letu 2018 smo upoštevali naslednje **splošne vsebinske kriterije**:

- Zagotavljamo raznovrstno gradivo v različnih oblikah in na različnih medijih. Glede na potrebe uporabnikov in v želji, da dopolnimo zbirko z novimi mediji, smo pozornost namenili tudi nabavi e-knjig. V letu 2018 smo nabavili licence za 239 naslovov e- knjig na portalu Biblos, kar je nekoliko manj kot smo načrtovali. Skupno imajo naši uporabniki sedaj na voljo 1097 naslovov e-knjig, povečuje se tudi izposoja.
- Glede na razmerje strokovno gradivo in leposlovje smo nabavili 52,63% naslovov strokovnega gradiva in 47,37 % naslovov leposlovnega gradiva. Razmerje odstopa od načrtovanega (60% naslovov strokovnega gradiva), ker so bile velike potrebe uporabnikov po sodobnem leposlovju, zato smo dokupili nekatere naslove sodobnega leposlovja zadnjih let. S tem smo upoštevali želje uporabnikov po sodobnem leposlovju. Odpisali smo tudi večje število uničenega leposlovnega gradiva in ga nadomestili z enakim, če je bilo še na tržišču.
- Glede na delež v razmerju naslovov gradiva za mladino in odrasle smo nabavili 32,39 % naslovov gradiva za otroke in mladino ter 67,61 % naslovov gradiva za odrasle.

Razmerje odstopa od načrtovanega (30% naslovov gradiva za otroke in mladino) zaradi odpisa otroškega poškodovanega leposlovja.

Pri nabavi knjižničnega gradiva smo upoštevali **posebne kriterije** glede na demografsko strukturo in posebne potrebe okolja. Glede na posebne potrebe kupujemo naslednje gradivo:

- domoznansko gradivo
- dopolnjevanje planinske zbirke
- upoštevanj vsebin bibliopedagoških dejavnosti in projektov ter dejavnosti za spodbujanje bralne kulture (pravljичne urice, Pravljični kovček, predšolska bralna značka Veronikin zaklad, Poletno družinsko branje, organiziran obisk osnovnošolcev, Projekt Rastem s knjigo, Srečanja). Za potrebe pravljичnih ur in Pravljičnega kovčka kupujemo po en izvod igralnih knjig. Nabavljamo večje število izvodov gradiva za sodelovanje pri različnih bralnih značkah (Veronikin zaklad, Poletno družinsko branje, Srečanja),
- glede na bližino osnovnih šol število izvodov gradiva za osnovnošolce prilagajamo potrebam za domače branje, šolska tekmovanja, maturo in druge obveznosti,
- sodelujemo z materinsko šolo v Kamniku, zato v večjem številu nabavljamo gradivo s področja porodništva in razvoja ter vzgoje otrok,
- upoštevamo različne interesne skupine v lokalnem okolju in glede na njihove potrebe nabavljamo gradivo: risanje in slikanje, uporabna umetnost, čebelarstvo, psihologija, rekreacija,
- upoštevamo različne narodnostne skupine in gradimo medkulturno zbirko.

5.2. STORITVE ZA UPORABNIKE

5.2.1. Izposoja

Načrtovali smo nižjo izposoj, saj že nekaj let v širšem slovenskem prostoru zaznavamo trend upadanja izposoje gradiva. Tudi v KFBK se je izposoja v letu 2018 zmanjšala, v primerjavi z letom 2017 za 0,3%. Podatki kažejo, da se je zmanjšala izposoja gradiva na dom, predvsem zaradi manjše izposoje neknjižnega gradiva (DVD, CD). Predvidevamo, da je upad izposoje avdio in video gradiva v knjižnici predvsem posledica hitrejša dostopnosti tovrstnega gradiva preko ostalih medijev (npr. uporabnik si pogleda film preko spleta še preden izide na DVD). Izposoj smo spodbujali z organiziranjem različnih dejavnosti za širjenje bralne kulture, priporočilnimi seznamami (tematski, poletni, praznični) in tematskimi razstavami na oddelkih knjižnice. Obrat gradiva je 2,5, kar je manj kot leta 2017 (2,65). Obrat gradiva v KFBK presega slovensko povprečje (2,02), kar kaže, da je zbirka v KFBK aktualna. Aktualnost zbirke vzdržujemo tudi z rednim odpisovanjem zastarelega in uničenega gradiva. V letu 2018 je bil odpis višji od načrtovanega tudi zaradi inventure knjižničnega gradiva.

Uporabnikom nudimo oddaljen dostop do kataloga in modula Moja knjižnica znotraj COBISS/OPaCa, preko katerega lahko elektronsko opravijo nekatere storitve v povezavi z izposoj. V letu 2018 so si preko sistema Biblos naši člani izposodili 1085 e-knjig. Izposoja e-knjig se je v primerjavi z letom 2017 povečala za 45 %.

5.2.2. Članstvo

V knjižnico je včlanjenih 23,39 % prebivalcev območja, ki ga knjižnica pokriva, kar je skoraj enako kot v letu 2017. Odstotek včlanjenih prebivalcev v KFBK presega slovensko povprečje, ki znaša 22,65%. Članstvo spodbujamo med uporabniki z organiziranjem različnih dejavnosti za spodbujanje bralne kulture. Za predšolske otroke so to pravljичne urice, pravljичni kovček, Kamniške pravljичne poti in predšolska bralna značka Veronikin zaklad; za družine Poletno družinsko branje; za osnovnošolce in srednješolce projekt Rastem s knjigo in za odrasle bralna značka – Srečanja. Nove člane pa pridobivamo tudi s sodelovanjem z Materinsko šolo v Kamniku, Društvi upokojencev Kamnik in Komenda, Študentskim klubom Kamnik ter Medobčinskim društvom invalidov Kamnik. K povečanju članstva pripomore tudi organiziranje raznih tečajev in delavnic (računalniški tečaji, tečaj slovenščine za tujce, projekt Delimo znanje, ...).

5.2.3. Prireditve in bibliopedagoške dejavnosti

V letu 2018 smo imeli 621 dogodkov, ki jih je obiskalo 18.630 ljudi. Število dogodkov načrtno zmanjšujemo, v letu 2017 smo jih imeli 681 in 20.840 obiskovalcev. Načrtno zmanjševanje števila dogodkov je posledica upada obiska in povečanega števila dogodkov v lokalnem okolju, v katerem ni usklajenega delovanja na področju kulture.

Dogodke delimo na prireditve za otroke in prireditve za odrasle, izobraževanje za odrasle, bibliopedagoške dejavnosti za vrtce, osnovne šole in srednje šole, razstave.

Med prireditve za otroke sodijo zaključni dogodki ob zaključku predšolske značke, poletne bralne akcije Poletavci, družinske bralne značke Branje je iskanje, pravljичne ure v vseh enotah (v centralni enoti so pravljичne ure dvakrat tedensko) ter program Beremo s tačkami R.E.A.D., ki je licenčni mednarodni program, ki pomaga otrokom izboljšati bralne in komunikacijske sposobnosti s pomočjo posebne metode: otrok bere psu. Program izvajajo prostovoljski vodniki terapevtskih psov. Že vrsto let uspešno izvajamo Kamniške pravljичne poti in Križnikov pravljичni festival.

Med prireditve za odrasle sodijo potopisna predavanja v Kamniku in Komendi, Slovenologija z Noahom Charneyjem, Drugačne zgodbe za VDC Sožitje, predstavitev knjig, ciklus predavanj Enajsta šola antike z dr. Vereno Perko, ki predavanja izvaja kot prostovoljka.

Izobraževanje za odrasle so brezplačni računalniški tečaji, prostovoljski projekti Delimo znanje in Srečanja, to so bralne ure z odraslimi, večinoma starejšimi, ki jih izvajamo v osmih skupinah v medgeneracijskem centru, krajevnih skupnostih, šoli in društvih upokojencev.

6. REALIZACIJA KADROVSKEGA NAČRTA

V KFBK je bilo na dan 31. 12. 2018 zaposlenih 24 delavcev vključno z direktorico, od tega 2 s skrajšanim delovnim časom. V program javnih del Pomoč v knjižnici sta bili v letu 2018 vključena dva udeleženca. V delovni proces smo vključili 1 prostovoljko. Preko projekta Podporno okolje za delovanje na področju kulture sta bili sofinancirani 2 delovni mesti za določen čas in sicer knjižničarki.

7. REALIZACIJA PROJEKTOV DELOVNEGA NAČRTA KFBK ZA LETO 2018

Med letnimi cilji so bili tudi določeni projekti, ki so bili deloma realizirani ali pa so bili cilji vključeni v druge projekte.

- Delimo znanje: realizirano
- Izdelava bibliografije serijskih publikacij: delo ni bilo realizirano zaradi bolniških odsotnosti.
- Branje je iskanje: realizirano

Branje je iskanje je projekt, s katerim želimo spodbuditi bralno kulturo v družinskem življenju. Projekt pripravljajo komendska in kamniške osnovne šole v sodelovanju s Knjižnico Franceta Balantiča in še nekaterimi organizacijami. Prijavilo se je 200 družin, vse žige je zbrala četrtna družin, to je 50.

- Inventura knjig (17. 4. – 21. 4. 2017): realizirano

Manjko je 972 knjig, ki so že odpisane, kar je 0,6 % celotne zbirke, kar je uspešen rezultat. Več kot 2 % manjka je kritično, torej smo mi pod to mejo.

- Izdelava strategije: delno realizirano, projekt še poteka.
- Digitalizacija razglednic in izbranih drobnih tiskov in predstavitev na spletni strani: Realizirano. Ta projekt smo realizirali s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo, ime projekta je Podporno okolje za delovanje na področju kulture 2018. Digitalizirano gradivo razglednic je dostopno na naslovu: www.prejmipozdrav.si. Število digitaliziranih razglednic je 709, objavljenih je 497 zaradi avtorskih pravic.

- **Zasebni vrtec Zarja in Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik sta za skupni projekt Jezik: moj, tvoj, naš, prejela posebno priznanje na mednarodni konferenci PlurAlps 2018, ki je 16. in 17. maja 2018 potekala v Torinu (Pluralism in Alpine regions Migration as an opportunity for social and economic innovation). Sicer pa je projekt PlurAlps mednarodni projekt za območje Alp in je namenjen sprejemanju priseljencev, krepitevi socialne kohezije in zmogljivosti gorskih in obrobniških alpskih občin. Slovenski partner tega projekta je Urbanistični inštitut Republike Slovenije.**

8. ZGRADBA IN OPREMA

Zgradba in oprema predstavljata velik problem zaradi dotrajanosti in nesodobnosti. V letu 2018 je dodatna dela in stroške povzročil inšpekcijski požarno varnostni pregled, ki je ugotovil nekatere pomanjkljivosti, ki smo jih morali odpraviti. Odpravili smo pomanjkljivosti elektro inštalacij, evakuacijski izhod pa ostaja v načrtu za leto 2020. Dotrajanost se pozna tudi pri vzdrževanju dvigal, ki smo zaradi okvar in zakonskih varnostnih določil letos v letu 2017 temeljito popravili in dopolnili z novimi varnostnimi napravami, kar je zahtevalo kar petino vseh sredstev za tekoče vzdrževanje. Nabavili smo naslednja osnovna sredstva: projektor, tri tiskalnice, pet računalnikov, štiri pisarniške stole, eno konferenčno in eno pisarniško mizo, informacijsko tablo in UPS adapter. Zgradba in oprema ostajata zastarela in dotrajana. Glede na znesek, namenjen tekočemu vzdrževanju, vseh vzdrževalnih del ni mogoče opraviti niti načrtovati.

9. POROČILA O ODDELKIH

9.1. ODDELEK ZA NABAVO, OBDELAVO IN ODPIS GRADIVA

Naloga oddelka za obdelavo je, da skrbi za strokovno obdelavo knjižničnega gradiva, od monografskih publikacij, periodike do neknjižnega gradiva. Gradivo, ki smo ga z nakupom, zamenjavo in darovi uspeli pridobiti, so strokovni delavci takoj sproti strokovno obdelali, tako da je bilo uporabnikom hitro na voljo.

Na oddelku za nabavo gradiva si prizadevamo za širok in raznovrsten izbor knjižničnega gradiva, saj želimo v čim večji meri zadostiti željam in potrebam vsem uporabnikom. Knjižnično gradivo smo kupovali v obsegu, kot so nam omogočala finančna sredstva, pri tem pa smo izvajali nabavno politiko v skladu z načrtovanim pridobivanjem gradiva, strokovnimi priporočili ter v skladu z dokumentom »Upravljanje knjižnične zbirke KFBK«. Sodelovali smo s široko mrežo dobaviteljev in skušali doseči najboljše pogoje nakupa. Kar se tiče knjižnične zbirke smo skrbeli za enakomeren dotok gradiva in primerna razmerja glede vrste in namembnosti gradiva v vse enote. Pri nabavi gradiva upoštevamo tudi predloge bralcev. Na naši spletni strani je uporabnikom omogočena možnost oddaje spletnega predloga za nabavo gradiva, ki bi si ga želeli izposoditi v naši knjižnici. Nadaljuje se dobro sodelovanje z oddelkom za delo z uporabniki pri posredovanju in realizaciji potreb in želje uporabnikov po gradivu, ki ga v knjižnici še nimamo. Na oddelku za delo z uporabniki so v za to pripravljene obrazce pisali potrebe po gradivu in ga posredovali odgovornim za nabavo in obdelavo gradiva. V letu 2018 je bilo naročenih 559 naslovov knjižničnega gradiva, ki smo ga naročili pri 14 različnih dobaviteljih. Od tega je bilo 76 enot razprodanih. Izmed knjig, ki smo jih dobili v dar ali kot zamenjavo za izgubljeno gradivo, smo v zbirko uvrstili 1337 knjižničnega gradiva.

V letu 2017 smo obdelali in opremili 7.691 izvodov gradiva od tega je kupljeno 6.354 enot gradiva. Iz vzajemne bibliografske baze podatkov smo kopirali 3.076 zapisov. Kreirali smo 76 zapisov. Nakupili smo 239 licenc e-knjig.

Odpis je sestavni del oblikovanja in izgradnje kvalitetne knjižnične zbirke. V primeru odpisa smo se ravnali po Pravilniku o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva Knjižnice Franceta Balantič Kamnik, skladno s določili Priročnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK. Odpisano gradivo ponudimo v dar OOK MKL, nato našim uporabnikom. Odpisali smo 6.212 izvodov gradiva.

• *Inventura knjig*

Inventura knjižnega in neknjižnega gradiva je potekala od 17. 4. – 21. 4. 2018. Čas zaključka dela v knjižnici (v vseh oddelkih in vseh segmentih programske opreme COBISS) je bil zadnji delovni dan pred začetkom inventure in sicer 16.4.2018 ob 20:00. Knjižnica je bila v tem času zaprta in naša baza podatkov je bila v tem obdobju »zamrznjena«. Odločili smo se za samostojni način izvajanja inventure, kar je bistveno zmanjšalo stroške. Izum je v predračunu natančno navedel specifikacijo ocene stroškov, ki zajema samo pripravo okolja, verifikacijo odčitka in izposajo čitalnikov. Za inventuro so bili zadolženi: Duška Težak (kontaktna oseba za IZUM), Jana Uršič in Andreja Štorman. Namen inventure je popis knjižničnega gradiva, ugotovitev inventurnega primanjkljaja in odpis tega gradiva. Z inventuro knjižničnega gradiva smo ugotovili dejansko stanje knjižnične zbirke in ga uskladili s stanjem v katalogu.

Preglednica 3: Inventurno poročilo:

zaloga	popis	primanjkljaj
--------	-------	--------------

160.582	159.610	972
---------	---------	-----

Preverjanje stanja gradiva knjižnicam narekujejo tudi zakonski predpisi: Zakon o knjižničarstvu, Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, Zakon o računovodstvu.

• **Prostovoljno delo**

V knjižnici KFBK omogočamo prostovoljno delo. Za izvajanje zagotavljanja pravic prostovoljcev sta javni zavod KFBK in prostovoljska organizacija Slovenska filantropija sklenili dogovor o medsebojnem sodelovanju na področju prostovoljstva. S tem omogočamo izvajanje prostovoljskih del ter pravice prostovoljcev in uporabnikov po načelih Zakona o prostovoljstvu. V letu 2018 smo sklenili 6 dogovorov o prostovoljnem delu s prostovoljci, ki so opravili **849** ur prostovoljnega dela.

Preglednica 4: Skupno število prostovoljcev:

	moški	ženske	skupaj
Št. prostovoljcev	-	6	6

Preglednica 5: Skupno število opravljenih ur glede na področje dela, po vrstah prostovoljnega dela:

Organizacijsko delo	Vsebinsko delo	Drugo delo	Skupaj
109	52	688	849

9.2. ODDELEK ZA RAZVOJ IN ČITALNICO

Na oddelku so zaposleni trije delavci, dva bibliotekarja za polni čas, višja knjižničarka je na oddelku razporejena običajno 1 dan v tednu. Poleg rednih zadolžitev oddelka smo zaposleni vključeni tudi v druge dejavnosti in projekte (npr. Kamniške pravljичne poti, Kamniško-komendski biografski leksikon, likovni natečaj pri Križnikovem pravljичnem festivalu, Kamra, sourejanje spletne strani, pomoč pri bibliopedagoških dejavnostih idr.). Zaposleni na oddelku pogosto nadomeščajo na drugih oddelkih. Čitalnica s svojo opremo ne ustreza spremenjenim potrebam uporabnikom, ki ne potrebujejo več referenčnega gradiva in serijskih publikacij, pač pa prostor za tiho učenje in študij ter prostor za skupinsko učenje. Nefunkcionalnost prostora se povečuje zaradi glasbenega pouka, ki moti uporabnike knjižnice.

Naloge oddelka:

- nakup in urejanje serijskih publikacij,
- prizadevanje za dostopnost knjižnice čim večjemu krogu uporabnikov, promocija knjižničnega gradiva, knjižničnih storitev, dejavnosti in dogodkov,
- razvoj novih, uporabniku prijaznih storitev, vzdrževanje in izboljšanje obstoječih storitev,
- organizacija, koordinacija in spremljanje izobraževanj za uporabnike,
- organizacija, koordiniranje in spremljanje izobraževanj za zaposlene v knjižnici,
- promocija knjižnice,
- omogočanje oddaljenega dostopa do spletnih baz podatkov,
- sodelovanje pri urejanju spletne strani knjižnice in urejanje Facebook strani knjižnice,

- spremljanje medijskih objav o knjižnici, - sodelovanje pri prijavah na razpise.

9.2.1. Promocijske aktivnosti

- **Promocija knjižničnega gradiva, knjižničnih storitev, dejavnosti in dogodkov**

Namen promocijske dejavnosti je promoviranje knjižničnega gradiva, storitev, izdelkov in dogodkov. Za promocijo uporabljamo objave v lokalnem časopisju, pripravljamo mesečni napovednik, napovednik na spletni strani in socialno omrežje Facebook.

- ***Promocija prireditev, projektov in dogodkov***

Bibliotekarka Milena Glušič, ki je leta 2017 na svetovnem knjižnično informacijskem kongresu IFLA WLIC v Wrocławu uspešno predstavila projekt Delimo znanje, je septembra isti projekt uspešno predstavila tudi v Rovaniemiju na severu Finske, kamor je odšla na povabilo tamkajšnje knjižnice, ki je sredi septembra gostila izobraževanje za laponske knjižničarje. Povabilo predstavlja pomembno priznanje sodelavki in projektu, ki ga vodi.

Za promocijo dogodkov uporabljamo lani uvedene enotne mesečne napovednike, ki jih za obiskovalce pripravljamo vsak mesec in po potrebi razmnožujemo s tiskanjem. Dogodki se redno objavljajo na napovedniku na spletni strani, objavljeni so v lokalnem časopisih Kamničanka in Aplenca. Za večino dogodkov oblikujemo tudi plakate.

- ***Promocija domoznanskega gradiva***

V letu 2018 smo pripravili in objavili spletno stran www.prejimipozdrav.si, na kateri predstavljamo razglednično gradivo knjižnice od konca 80. let 19. stoletja do konca 60. let 20. stoletja. Spletna stran nudi različne možnosti iskanja, prinaša obširne metodološke in druge predstavitev za uporabnike in je dobro integrirana v spletni prostor.

V aprilu 2018 smo uporabnikom predstavili izpovednost razgledničnega gradiva. Predavala je dr. Marjanca Klobčar, digitalizacijo razglednic in ureditev zbirke pa je predstavil Andrej Kotnik.

V juniju smo za zaključek Srečanj s knjigo udeležence dejavnosti odpeljali na izlet v Kamniško Bistrico. Ob tej priložnosti je bil pripravljen kulturno-zgodovinski vodnik z naslovom Po poti iz Kamnika do izvira Kamniške Bistrice, ki bralcem na 71 straneh predstavlja kulturno dediščino tega območja.

Z novimi biografskimi članki smo dopolnili Kamniško-komendski biografski leksikon.

- ***Spletna stran***

Na spletni strani smo v letu 2018 objavili 162 različnih vsebin (napovedniki, novice, obvestila idr.), kar je manj kot v letu 2017, ko jih je bilo 174. Tedensko smo povprečno torej objavili več kot 3,2 vsebine. Poleg besedila za vsako spletno novico pripravimo tudi slikovno gradivo.

Statistični podatki o obisku spletnih strani so od sredine leta 2018 nerealni in jih zato ne moremo vzeti kot verodostojne. Julija 2018 so bili namreč na spletnih straneh na novo nameščena obvestila o uporabi piškotkov na spletnih straneh (skladno z GDPR). Ker očitno velik del uporabnikov s piškotki ne soglaša, njihov obisk strani ni več beležen.

Graf obiska spletne strani knjižnice tako kaže takšno sliko:

- **Uporaba Facebooka**

Za promocijo knjižnica uporablja tudi spletno socialno omrežje Facebook (FB). Do konca leta 2018 smo objavili 161 vsebin, torej približno 3 na teden. V večini je šlo za deljenje vsebin z naše spletne strani, nekatere pa so bile pripravljene samo za FB. Na FB strani objavljamo izključno lastne vsebine promocijske narave, ki so neposredno povezane s knjižnico in dogodki v njej.

- **Razvoj novih, uporabniku prijaznih storitev, vzdrževanje in izboljšanje obstoječih storitev**

V letu 2018 smo spletnim knjižničnim storitvam dodali novo spletni stran Prejmi pozdrav (www.prejimipozdrav.si), na katerem uporabnikom prosto dostopno predstavljamo razglednice s kamniško-komendskega področja do konca 60. let. V letu 2018 smo poskrbeli za sledeče tehnično opremo v območju čitalnice:

- v predverju čitalnice smo namestili novo kovinsko »piši-briši« tablo, ki služi predvsem kot oglasna deska, a omogoča tudi pisanje po njej, s čimer smo razširili vizualne možnosti na področju promocije naših storitev.
- Za uporabnike so bila pripravljena nova navodila za izposajo gradiva za program Cobiss+. Pripravljeni so bili novi promocijski sezname gradiva za Biblos in dopolnjeni stari priporočilni sezname za fizično gradivo.

9.2.2. Izobraževanja

- **Izobraževanje zaposlenih**

V letu 2018 smo za zaposlene organizirali 9 skupinskih izobraževanj. Dve sta bili na novo uvedena oblika internega prenosa znanja, v kateri zaposleni sami izobražujejo sodelavce. Zaposlenim smo ponudili izobraževanja, ki jih ponuja Mestna knjižnica Ljubljana in so prilagojena knjižničnim potrebam. Zaposleni so se udeležili tudi več posvetovanj in strokovnih srečanj povezanih s področji njihovih službenih obveznosti. V letu 2018 je bilo tako v izobraževanja vključenih 19 zaposlenih, pri čemer je bilo opravljenih 420 ur izobraževanj, ali povprečno 21,26 ur izobraževanja na zaposlenega, kar nas uvršča v slovensko povprečje.

- **Izobraževanje odraslih uporabnikov:**

V letu 2018 smo na oddelku za odrasle uporabnike organizirali 45 usposabljanj uporabnikov. Te oblike so:

- **Računalniški tečaji:** V letu 2018 smo organizirali 22 petdnevni terminov računalniških tečajev v skupnem trajanju 165 ur, v katere je bilo vključeno 90 udeležencev. Število je manjše

kot v letu 2017, ker smo morali tečaje prekiniti zaradi obveznosti učitelja in kasneje tudi menjave učitelja. Udeleženci so večinoma upokoјenci ter nezaposlene osebe srednjih let. Zaradi zagotavljanja kvalitete tečaja in predvsem omejenega prostora na termin ne sprejemamo v skupino več kot 5 udeležencev. Do težav pri organizacijah tečaja je prihajalo predvsem zaradi zastarele računalniške opreme. Zanimanje za računalniške tečaje je zelo veliko, zato so naložbe v računalniško opremo in izobraževalne kapacitete za uporabnike in njeno zaščito zelo smiselne, potrebne in nujne.

- **Delimo znanje:** V okviru dejavnosti Delimo znanje, v okviru katere posamezniki lahko brezplačno delijo svoja znanja in veščine z udeleženci, je bilo organiziranih 18 delavnic, katerih se je udeležilo 222 posameznikov. Zaradi narave delavnice, je bilo pri večini delavnic omejeno število prijavljenih. Nekatere delavnice so bile večdnevne. Skupno so trajale 56,5 ur.
- **Tečaji slovenskega jezika za tujce:** v letu 2018 tečaj potekal v času od januarja do junija in od septembra do decembra. Tečaj je hkrati potekal v 4 ločenih skupinah. V letu 2017 je bila v tečaje vključenih 74 posameznikov, opravljenih je bilo 326 pedagoških ur.
- **Drugačne zgodbe:** drugačne poti so dejavnost za odrasle s težavami v duševnem razvoju. Pripravljamo jih skupaj z VVZ Sožitje. Desetih srečanj se je udeleževalo okrog 25 odraslih in spremljevalcev.

9.2.3. Kamniško-komendski biografski leksikon (www.leksikon.si)

V Kamniško-komendski biografski leksikon smo v letu 2018 dodali 9 novih biografskih zapisov in dopolnili 23. Podatki o obisku spletne strani leksikona so od sredine leta 2018 nerealni in jih zato ne moremo vzeti kot verodostojne. Julija 2018 so bili namreč na spletnih straneh na novo nameščena obvestila o uporabi piškotkov na spletnih straneh (skladno z GDPR). Ker očitno velik del uporabnikov s piškotki ne soglaša, njihov obisk strani ni več beležen, zaradi česar realen prikaz obiskov ni mogoč.

9.2.4. Serijske publikacije

V letu 2018 je imela Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik naročenih 196 naslovov serijskih publikacij in 1 v e-obliki. Vsega skupaj je knjižnica v letu 2018 hranila 234 naslovov (v skladišču hranimo številne publikacije, ki ne izhajajo več ali niso več naročene. Pred inventuro 2018 je bil opravljen pregled gradiva serijskih publikacij v skladišču v kleti, urejen odvoz in odpis dela zbirke, skladiščni prostor pa očiščen in pripravljen za druga gradiva. Pazimo na zastopanost serijskih publikacij z različnih strokovnih področij, na področju politično informativnih publikacij pa na enakomerno zastopanost različnih nazorskih usmeritev.

9.2.5. Čitalnica

- **Prostor**

Čitalnica uporabnikom ponuja 17 študijskih mest (8 v čitalnici in 9 v študijski sobi), 10 računalniških mest (2 v čitalniškem prostoru in 8 v računalniški učilnici) in 8 mest v časopisnem delu čitalnice. Prostor je v celoti pokrit z odprtim Wi-fi. V čitalniškem prostoru imajo poleg čitalniškega gradiva (serijske publikacije) svoje mesto tudi Bavarskoslovenska zbirka, Sadnikarjeva donacija, domoznanska zbirka in zbirka raritet. Kot prostor je nefunkcionalna, ker ne omogoča ločenih prostorov za tihi študij in skupno učenje, moteč pa je glasbeni pouk v prostorih ob čitalnici, ki moti uporabnike knjižnice.

- **Objave o Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik v letu 2018**

V letu 2018 smo v medijih zasledili 112 prispevkov o dejavnosti knjižnice. Med njimi je bilo 51 objav v tiskanih medijih, preostalih 61 pa na spletnih. Največ pozornosti je bil deležen Križnikov pravljичni festival v Motniku in dejavnosti povezane z njim (npr. likovni natečaj idr.), na katere se je nanašalo kar 51 prispevkov. Največ objav je bilo v lokalnem glasilu Kamničanka (19) in v Gorenjskem glasu (10).

9.2.6. Promocija knjižnice

Tudi v letu 2017 smo med uporabniki promovirali nakup knjig, katerih založnik je naša knjižnica. Za leto 2018 smo na oddelku pripravili vsebino knjižničnega koledarčka. Koledarček je v celoti posvečen predstavitvi dejavnosti, ki jih knjižnica organizira. Večina promocijskih gradiv, ki jih na oddelku pripravljamo za uporabnike, vsebuje reklamno sporočilo za nakup knjig, katerih založnica je knjižnica (trenutno Kamniške pravljичne poti in Zlati hrib). V letu 2017 smo Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik predstavili tudi na e-strani EPAL. V angleškem jeziku smo objavili 2 članka in sicer *France Balantič library Kamnik* in *Improvement of educational activities for seniors in the France Balantič Library Kamnik*. Objavi sta nastali v okviru projekta *Izboljšanje izobraževalnih dejavnosti v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik*, za katerega smo pridobili sredstva iz programa Erasmus+. V letu 2016 smo sodelovali pri *Raziskavi programov družinske pismenosti v Sloveniji* v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj, ki je priključena mednarodnemu projektu *Family literacy works!* Izsledki so predstavljeni v dokumentu *Pregled programov družinske pismenosti v Sloveniji*, Mestna knjižnica Kranj, 2017. Nagrado na mednarodni konferenci PlurAlps smo že omenili na drugem mestu.

9.3. ODDELEK ZA DELO Z UPORABNIKI

Glavni cilj oddelka za delo z uporabniki je bil s kvalitetno opravljenimi storitvami zadovoljiti potrebe uporabnikov po informiranju, učenju, raziskovanju, sprostitvi in druženju. V ta namen smo uporabnikom nudili:

- bogat izbor strokovnih in leposlovnih knjig, časopisov in revij za otroke, mladino in odrasle ter neknjižno gradivo za izposajo v knjižnici in na dom,
- razširili smo tudi izbor e-knjig, ki si jih naši člani lahko izposodijo preko portala BIBLOS (za izposajo prek tega portala na voljo 857 naslovov e-knjig);
- na voljo so bili računalniki, kjer so uporabniki lahko brezplačno po virtualnem svetu interneta in elektronskih podatkovnih zbirkah iskali različne vrste elektronskih informacij,

- nudili smo posredovanje informacij o gradivu in iz gradiva,
- medknjižnično izposajo,
- usposabljanje za uporabo knjižnice,
- elektronsko opismenjevanje za uporabo novih medijev in tehnologij,
- seznanjanje z novostmi v knjižnici,
- preslikovanje iz knjižničnega gradiva, ki je v lasti knjižnice, z upoštevanjem določenih omejitev,
- rezerviranje knjižničnega gradiva,
- uporabo tehnične opreme, namenjene uporabnikom,
- dostop do dejavnosti in prireditvev.

9.3.1. Uporabniki in člani

V letu 2018 smo načrtovali 8.000 članov, bilo pa jih je 8.309. Načrtovana izposoja je bila 380.000 enot gradiva, realizirana pa 402.715 enot gradiva. Od tega je bilo izposojenih 1.085 e-knjig.

- Uporabniki s posebnimi potrebami: Posebno pozornost smo namenjali uporabnikom s posebnimi potrebami. Nudili smo jim obiske in ogleds knjižnice po dogovoru, bibliopedagoške dejavnosti (OŠ 27.julij in CIRIUS), izvajali Drugačne zgodbe v knjižnici (projekt, ki je namenjen promociji knjige in branja, pripovedovanja, druženja, komuniciranja in medsebojnega sodelovanja z VDC Sožitje iz Lok v Tuhinjski dolini). V kotičku za oklevajoče bralce na otroškem oddelku so bile dostopne informacije o disleksiji, seznam knjig za lažje branje za otroke s specifičnimi učnimi motnjami, dislektike oz. tiste, ki neradi berejo. Na voljo so bili tudi razni bralni pripomočki za pomoč pri branju: elektronska lupa, bralna ravnila...
- Spodbujanje branja: naše poslanstvo je tudi spodbujanje branja med člani in uporabniki. Zato smo na oddelku za odrasle v Kamniku pripravili 22 različnih tematskih razstav, pripravljali so jih tudi na pionirskem oddelku v Kamniku in po krajevnih knjižnicah. Uporabniki so jih povsod zelo dobro sprejeli, povečala se je izposoja razstavljenega gradiva in povpraševanje po gradivu na tematiko razstav.

V vseh treh krajevnih knjižnicah (v Komendi, Šmarci in Motniku) so v letu 2018 potekale dodatne dejavnosti, ki smo jih načrtovali (bibliopedagoške ure za predšolske otroke (obiski otrok iz vrtca), pravljичne urice, prireditve za odrasle (Srečanja s knjigo..). S *potujočo knjižnico* smo omogočali dostop do knjižničnega gradiva tudi tistim, ki so od ostalih enot knjižnice najbolj oddaljeni ali pa do nas težje pridejo (starejši brez prevoza,...).

- Zadovoljstvo uporabnikov: veliko pozornost smo v preteklem letu namenjali zadovoljstvu naših uporabnikov. Sproti smo reševali pritožbe naših uporabnikov in sledili tudi njihovim pohvalam.
- Izterjava zapadlih dolgov in nevrnjenega knjižničnega gradiva: v letu 2018 smo v sodelovanju z agencijo za izterjavo Creditexpress iz Maribora izvajali izterjavo zapadlih dolgov naših članov. Člani, ki po preteku 6 tednov od nastanka njihovega dolga na izposoji le tega niso poravnali, so se znašli v postopku izterjave. Najprej smo jim o stanju dolgov poslali brezplačno obvestilo s strani knjižnice. Če kljub temu dolgov niso poravnali, smo jih predali pooblaščenim agenciji za izterjavo. V letu 2018 smo poslali 281 obvestil pred izterjavo dolgov. Od teh sta še pred izterjavo poravnala celoten dolg 202 dolžnika (71,9 %). Agenciji

smo predali 79 dolžnikov, od teh je celoten dolg poravnalo 63 dolžnikov (79,7 %). V sodelovanju s Policijsko postajo Kamnik smo v letu 2018 opravljali izterjavo nevrnjenega knjižničnega gradiva. Uporabnikom, ki po treh opominih še vedno ne vrnejo knjižničnega gradiva, smo poslali še en brezplačen dopis v katerem smo jih ponovno pozvali k vračilu. Če gradiva kljub temu niso vrnil, smo jih predali v izterjavo Policijski postaji Kamnik. V letu 2018 smo poslali 25 opominov pred izterjavo gradiva. Za 9 uporabnikov smo v letu 2018 naredili prijavo za izterjavo gradiva na Policijsko postajo Kamnik, ker gradiva niso vrnil niti po tem opominu. Od teh je bilo 6 izterjav uspešno rešenih.

- **Brisanje neaktivnih članov:** na podlagi 21. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov in 15. člena Zakona o knjižničarstvu smo v letu 2018 izbrisali 36 neaktivnih članov, ki niso imeli nobenih dolgov, opomb in nič izposojenega gradiva in jih ni bilo v knjižnico že več kot eno leto.

9.3.2. Cobiss3/Izposoja

V januarju 2018 smo uspešno izvedli prehod na delo v novem segmentu Cobiss3/Izposoja. Zadnji dan dela v Cobiss2/Izposoja v petek, 5.1.2018, smo po zaprtju knjižnice pripravili vse potrebne izpise v segmentu COBISS2/Izpisi. Potem so v IZUM-u opravili tehnični del prehoda na COBISS3/Izposoja. Po opravljenem prehodu smo v soboto, 6.1. 2018, v knjižnici uredili vse začetne nastavitve in opravili testiranje pravilnosti prehoda. Nastavili smo vso računalniško opremo za delo z novim programom (skenerji, printerji, tiskalniki,...) in nato v ponedeljek, 8.1.2018, začeli izposojati v novem programu.

9.3.3. Sodelovanje pri nabavi gradiva

Nadaljevali smo dobro sodelovanje z nabavo in obdelavo gradiva v povezavi z željami in povpraševanjem naših uporabnikov po določenem gradivu. Na oddelku za delo z uporabniki smo pisali potrebe po gradivu in jih ažurno posredovali odgovornim za nabavo in obdelavo gradiva. V letu 2018 smo posredovali potrebo za 559 naslovov gradiva. 486 teh naslovov smo dokupili, ostalo gradivo pa je bilo razprodano. Čas do dostopnosti zelenega gradiva na izposoji smo s tem skrajšali in tako povečali zadovoljstvo naših uporabnikov.

9.3.4. Sodelovanje z lokalno skupnostjo

Uporabnikom (otrokom, mladim, odraslim ter osebam s posebnimi potrebami) smo nudili številne prireditve in dodatne dejavnosti v povezavi z lokalnim okoljem (Srečanja s knjigo v Komendi, Šmarci, Motniku, Šmartnem, na Duplici, v Društvu upokojencev Kamnik, skupini Metulji iz Zveze društev za socialno gerontologijo Kamnik in pri nas v knjižnici; pravljичni kovčki v vrtih; ...ipd.). Pridružili smo se tudi Križnikovemu pravljичnemu festivalu v Motniku (organizacija likovnega natečaja za osnovnošolce). Ponovno smo sodelovali na Kamfest-u, kjer smo promocijsko predstavljali knjižnico in njene storitve. S prireditvami in preko ostalih naših dejavnosti smo sodelovali ne le s posamezniki, temveč tudi z različnimi kamniškimi in komendskimi društvi, ter se tako še bolj povezali z okoljem, za katerega delujemo. V posebno zadovoljstvo nam je uspešno sodelovanje z Medobčinskim društvom invalidov (MDI) Kamnik, Društvom upokojencev Kamnik, Društvom upokojencev Komenda in Študentskim klubom Kamnik. V letu 2018 je 64 članov MDI Kamnik koristilo v naši knjižnici brezplačno članarino, 127 članov Študentskega kluba Kamnik in 116 upokojencev, ki so člani Društva upokojencev Kamnik ali Komenda pa znižano članarino. Tudi na ta

način želimo širiti bralno kulturo in pomagati ljudem, ki sicer zaradi denarne stiske ali drugih socialnih okoliščin sploh ne bi brali.

9.3.5. Prireditve in posebne oblike dela z bralci za spodbujanje bralne kulture in vseživljenjskega učenja

- **Bibliopedagoške (BP) dejavnosti za predšolske otroke**
- **Vrtec na obisku v knjižnici:** je oblika skupinske knjižne in knjižnične vzgoje, ki je namenjena predšolskim otrokom in se izvaja v knjižnici. Otroci spoznavajo knjižnico, se seznani s pravili in postopkom vpisa in izposoje gradiva. Uvajajo se v svet knjižnega in neknjižnega gradiva. BP teme za druženje ob knjigah so v naprej dogovorjene: Ogled knjižnice, Bonton v knjižnici, Kaj dela knjižničar/-ka, Svet čarobnih igralnih knjig in tema po izbiri. Program in teme so podrobneje predstavljene v posebni zloženki.

Preglednica 6: Vrtec na obisku

Vrtec na obisku	Število obiskov	Število obiskovalcev
Kamnik	28	560
Komenda	18	432
Motnik	4	60
Šmarca	8	154
SKUPAJ	58	1206

Preglednica 7: Vrtec na obisku s pripravo

Obiski skupin s pripravo gradiva	Število obiskov	Število obiskovalcev
Kamnik	86	1720
Komenda	52	1040
Motnik	10	150
Šmarca	-	-
SKUPAJ	148	2910

- **Pravilni kovček:** je oblika knjižne in knjižnične vzgoje, ki je namenjena predšolskim otrokom in se izvaja v vrtcu. Pravilni kovček se izvaja po predhodnem dogovoru v okviru predbralne značke Veronikin zaklad in BP dejavnosti za bolj oddaljene vrtce, ki v svoji bližnji okolici še nimajo enote knjižnice Kamnik. 37-krat smo obiskali 910 otrok.
- **Predbralna značka:** 10. sezona predbralne značke Veronikin zaklad (2017/2018) je bila zasnovana in organizirana kot dejavnost spodbujanja branja otrok in staršev za zblíževanje s knjigo in bralno pismenostjo in kot oblika kvalitetnega preživljanja prostega časa za družine s predšolskimi otroki v starosti od 3 do 6 let v sodelovanju z vrtci iz občin Kamnik in Komenda. Otroci so si skupaj s starši v knjižnici izposodili gradivo s poudarkom na kvaliteti vsebine in ilustracije; knjižnica je pripravila priporočila in pravila sodelovanja, otroci pa so o prebranem gradivu poročali v vrtcu. V 10. sezoni predbralne značke so sodelovali vsi vrtci iz obeh občin. Pri predbralni znački je sodelovalo 885 otrok in 95 mentorjev. Predbralno značko je opravilo 733 otrok, od tega jih je v knjižnico vpisanih 327 (45 %). Za opravljeno predbralno značko so otroci prejeli priznanje in si ogledali zaigrano predstavo. Vsi otroci so prejeli tudi knjigo ROZAGROZA IN PLAVALAVA. Zaključne predstave so

pripravili dijaki GSŠRM iz Kamnika, smer predšolska vzgoja. Na 9-ih predstavah je bilo 8328 otrok.

Preglednica 7: predbralna značka

VRTEC	število opravljenih predbralnih značk	število vpisanih v KFBK
Vrtec Antona Medveda Kamnik	302	124 (41 %)
Zasebni vrtec Sonček Kamnik	128	65 (51 %)
Zasebni vrtec Zarja Kamnik	64	38 (59 %)
Zasebni vrtec Peter Pan Kamnik	67	24 (36 %)
Vrtec Mehurčki, Komenda-Moste	162	69 (43 %)
Zasebni vrtec Zvezdnato nebo Komenda	10	7 (70 %)
SKUPAJ	733	327 (45 %)

- **Posebne oblike dela z (mladimi) bralci na pionirskem oddelku**

Z Mestno knjižnico Kranj (MKK) sodelujemo pri promociji kvizov za otroke na portalu **Modri pes**. Uporabnike spodbujamo k sodelovanju in reševanju. V letu 2018 smo prejeli 125 rešitev v papirnati obliki. **Priložnostne razstave gradiva** na pionirskem oddelku v Kamniku in v enotah knjižnice Komenda, Motnik in Šmarca pripravljamo z namenom promocije knjižnične zbirke in povečanja izposoje knjižničnega gradiva. Mesečno se pripravita po 2 tematski razstavi na enoto. **Premično zbirko pripravljamo za Zasebni vrtec Zarja**. Gradivo pripravljamo z namenom promocije knjižnične zbirke in dejavnosti, ki jih pripravlja knjižnica za otroke in družine. Gradivo je v vrtcu v uporabi za starše, zaposlene in otroke od oktobra do junija. V zbirki je okrog 450 enot gradiva, mesečno/tematsko se zbirko menja in dopolnjuje. **Bralni mozaik: Za prve korake do branja** so bralna priporočila s področij literature, ki zanimajo mlade starše: nosečnost in porod, nega in vzgoja otrok, tematske spodbujevalne slikanice, kartonke in igralne knjige, kvalitetno leposlovje za odrasle. Pripravljamo aktualne predstavitve novega gradiva, ki jih skupaj z bonom za enoletno brezplačno članstvo v knjižnici v sodelovanju s patronažno službo Zdravstvenega doma Kamnik razdelimo udeležencem Šole za starše, ki od septembra do junija 1x mesečno poteka v ZD Kamnik. V letu 2018 je bilo v ZD Kamnik razdeljenih **99 darilnih članarin**. **Pripravljam se na prvi obisk zobozdravnika** je zloženka za starše s priporočili za branje slikanic in poučnih knjig za otroke s področja nege zob in zobne preventive s povabilom v knjižnico. Zloženke razdelimo staršem na tematskih predavanjih, ki jih pripravlja zobna preventiva ZD Kamnik. **Drugačne zgodbe** beremo in pripovedujemo za varovance VDC Sožitje. Srečanja potekajo v knjižnici vsak 2. ponedeljek v mesecu od septembra do junija. V letu 2018 je bilo izvedenih 10 srečanj. **V 15. poletju družinskega branja** smo se priključili **Poletavcem – poletnim bralcem**. Pridružili smo se z namenom doseganja treh pomembnih ciljev: spodbujanja branja med poletnimi počitnicami, izboljšanja bralnih veščin pri otrocih in najstnikih in pridobitvijo branja kot pomembno vsakodnevno navado. Poletavci so namenjeni otrokom med 7. in 12. letom, izvajajo se od junija do septembra. Otrok naj bi med poletnimi počitnicami bral 30 dni vsaj pol ure na dan. Zaključili pa v samostanu v Mekinjah skupaj z začetkom projekta Branje je iskanje. Bralcem smo pripravili druženje s priljubljenim mladinskim pisateljem Primožem Suhadolčanom. Portal **Dobreknjige.si** je spletni portal s priporočilno kakovostno literaturo za mlade in odrasle bralce. Na portalu sodelujemo od novembra 2015, skupno je KFBK prispevala 68 vnosov, v letu 2018 je bilo vpisanih 10 vnosov na portal. Na festivalu

KAMFEST, ki je potekal od 10. do 18. 8. 2018, v Keršmančevem parku v Kamniku je knjižnica sodelovala z aktivnostmi za otroke in družine.

- **Druge dejavnosti za otroke**

Pravljичne urice približajo otrokom svet pisane besede in spodbudijo potrebo po branju. Pravljичne urice obiskujejo otroci od dopolnjenega 4. leta starosti dalje. Obisk pravljичne urice je brezplačen. Izvajale so se v knjižnici v Kamniku in krajevnih knjižnicah v Komendi, Motniku in Šmarci. Izvajamo jih v sodelovanju z zunanjimi sodelavci.

Preglednica 8: pravljичne urice

Pravljичne ure	Število izvedb	Število obiskovalcev
Kamnik	22	210
Komenda	11	92
Motnik	23	142
Šmarca	24	255
SKUPAJ	80	699

BIBE - Igralne ure s knjigo so namenjene predšolskim otrokom, ki niso v organiziranem varstvu. Na uricah so prisotni tudi njihovi odrasli spremljevalci. Na uricah s pripovedovanjem, petjem, branjem, bibarijami in ustvarjanjem otroci spoznavajo pravljичni svet in knjižnico. Igralne ure s knjigo so se izvajale v enoti v Kamniku. **Pravljичna joga** je vodena vadba z elementi joge, ki je oblikovana in prilagojena za otroke. Vsebinsko se navezuje na prebrano oz. povedano pravljico. Pravljичne urice obiskujejo otroci od dopolnjenega 4. leta starosti dalje. Izvajamo jo v okviru pravljичnih uric v Krajevni knjižnici v Komendi in občasno v Kamniku. **Ustvarjalne delavnice v Vili Čira-čara** so namenjene otrokom od 5. leta dalje. Udeleženci delavnic ustvarjajo pod vodstvom oblikovalke ustvarjajo v različnih tehnikah. Delavnice potekajo od septembra do maja v knjižnici v Kamniku. V letu 2018 je bilo izvedenih 32 ustvarjalnih srečanj, ki se ga je udeležilo 172 otrok.

- **Bibliopedagoške (BP) dejavnosti za osnovnošolce**

Za osnovne šole vsako leto pripravimo program tem in vsebin BP dejavnosti, ki ustrezajo zahtevnostni stopnji prvega, drugega in tretjega triletja. Nekatere teme so stalne, vsako leto pa dodamo nove. Program oblikujemo glede na potrebe učencev, kadrovske zmožnosti in trenutne aktualne teme. Trajanje BP dejavnosti je po dogovoru z mentorji od 1 do 4 šolske ure. V sklop BP dejavnosti za osnovne šole sodi tudi projekt Rastem s knjigo. V projekt Rastem s knjigo so vključeni vsi sedmošolci občin Kamnik in Komenda. Program izvaja 1 zaposleni, razen v primeru, ko se na željo šolskih mentorjev projekt Rastem s knjigo združi s kulturnim dnem. Slednje izvajamo zlasti za oddaljene osnovne šole, zato takrat vključimo v izvedbo programa vsaj 2 strokovna delavca. Natančna navodila, učni listi in program se sestavijo za vsak obisk osnovne šole posebej. Pri oddaljenih šolah so se BP po dogovoru izpeljale tudi na sami šoli. Za 281 udeležencev smo izvedli 23 dogodkov. Vrste dejavnosti so:

- **Projekt Rastem s knjigo:** Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušamo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Sedmošolci in dijaki prvega letnika srednje šole ob prihodu v knjižnico prejmejo knjižno darilo, ki ga prispeva *Javna agencija za knjigo*, knjižnica pa jim ponudi spremljevalni kulturni program v dogovoru s šolskimi knjižničarji in učitelji. Izvedli smo 15 dogodkov za 631 udeležencev.
- **Popestrimo šolo:** od maja 2017 dalje se izvajajo BD dejavnosti tudi v okviru projekta Popestrimo šolo (2017-2021) na OŠ Frana Albrehta. Sodelujemo z mentorico Rosano Kleindienst. Za dejavnosti imenovane Urice za sporazumevanje (šolsko leto 2017/18) in Pravljичni krožek (šolsko leto 2018/19) se enkrat na teden v dolžini 2 šolskih ur pripravi program za otroke od 1.- 4. razreda. Pri dejavnosti Urice za sporazumevanje sodelujejo otroci iz priseljenih družin, ki potrebujejo pomoč pri spoznavanju in razumevanju slovenskega jezika. Izvedli smo 21 srečanj za 213 obiskovalcev.
- **Beremo s tačkami (program R.E.A.D.):** v letu 2018 smo začeli sodelovati z Društvom Tačke pomagačke, kjer so licenčni program R.E.A.D. poimenovali Beremo s tačkami. Tačke pomagačke pomagajo otrokom, ki imajo težave z branjem. Izvajajo ga terapevtski pari (psi s svojimi vodniki), ki so za to delo še dodatno usposobljeni. Program pomaga otrokom izboljšati bralne in komunikacijske sposobnosti in poteka individualno, pol ure za posameznega otroka. Primeren je za otroke od 6.-11. leta starosti.
- **Branje je iskanje:** projekt Branje je iskanje je v šolskem letu 2017/18 potekal prvo, v šolskem letu 2018/19 pa poteka drugo sezono. Poudarja povezovanje med komendsko in kamniškimi osnovnimi šolami in Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik ter še nekaterimi sodelujočimi organizacijami, predvsem pa vključevanje družin v bralne aktivnosti. Cilj projekta je branje predstaviti kot pomembno, prijetno in cenjeno priložnostno aktivnost. V okviru projekta sodelujoče družine obiskujejo dogodke, ki jih organizirajo šole in Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, izletniške točke na transverzali in berejo knjige. Ob tem zbirajo žige, ki jih najdejo na lokacijah dogodkov, izletniških točkah, za prebrane knjige pa v šolski ali splošni knjižnici.
- **Prireditve in dogodki za odrasle**

V sodelovanju s Študentskim klubom Kamnik pripravljamo dvakrat mesečno potopisna predavanja v Komendi in Kamniku. Z Noahom Charneyjem smo izvajali pogovorne večere Slovenologija, na katerih so bili predstavljeni različni avtorji, priznani v slovenskem merilu (Ivan Šprajc, Božidar Slapšak, Mojca Kumerdej, Ana Schnabl, Tina in Manca Košir ...). Z dr. Vereno Perko in mag. Bredo Podbrežnik Vukmir izvajamo Enajsto šolo o antiki, ki je namenjena poznavanju antike, mitov in pravljичne dediščine v skupni povezanosti. Prirejamo predstavitve knjige domačih avtorjev ali knjig z domoznansko vsebino, pogosto tudi avtorje, ki so med najbolj branimi: Marta Zabret (Martematične zgodbe), Matjaža Mastnaka s predavanjem o Souvanih, Matic Slapšak, predstavitev digitaliziranih razglednic, pogovorni večer Andraža Terška, B. Nežmaha in D. Steinbucha, pogovor

Tadeja Goloba in Milena Zupančič o knjigi Kot bi luna padla na glavo, predstavitev knjige OZVVS Ne pozabimo!, B. Biščak (Igra in biseri), Veronika Podgoršek (Ljubezen po ljubezni), J. Kenda (Apalaška pot). Pripravili smo razstave dveh mladih kamniških umetnikov (Monika Klobčar, Digitalščine; Miha Hančič, Strip) in razstavo o Souvanih (M. Mastnak). Odmeven je Križnikov pravljčni festival. Letos je bil pokrovitelj Gozdarski inštitut Slovenije, zato je bila glavna tema gozd, GIS pa je v sklopu projekta Lifegenmon sofinanciral festival v višini 5.000 EUR. Organizirali smo 13 dogodkov, na katerih je sodelovalo 55 različnih izvajalcev, obiskovalcev je bilo 1500. Na likovni natečaj je prispelo 366 izdelkov iz 20 osnovnih šol, tudi s Hrvaške.

10. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU LETNIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ PRETEKLIH LET - KAZALNIKI USPEŠNOSTI

Za primerjavo s slovenskim povprečjem in rezultati prejšnjih let izračunavamo kazalnike uspešnosti. V KFBK kazalnike obravnavamo kot orodje za razvoj in morebitne ukrepe, še zlasti, če kazalniki kažejo trende upadanja. Zaznani trendi so pomembni pri ocenjevanju doseženega in nadaljnjem načrtovanju.

Preglednica 9: Ključni kazalniki uspešnosti KFBK

	SLO 2017 (1)	KFBK 2016 (2)	KFBK 2017 (3)	KFBK 2018 (4)	Indeks (4)/(3)	Indeks (4)/(1)
Št. gradiva/preb.	5,88	4,41	4,58	4,60	100,4	78
Izposoja/preb.	11,32	12,49	12,17	12,05	99,01	106,44
Delež članov	22,65	23,55	23,58	23,24	98,55	102,6

Število gradiva na prebivalca prikazuje stanje temeljne knjižne zaloge, o kateri pa ne govorijo le številke, pač pa predvsem obrat. Zaloga je pod slovenskim povprečjem. Izposoja tudi nekoliko upada, vendar smo nad slovenskim povprečjem, kar je dober znak. Opaziti je rahel trend upadanja pri članih, vendar smo pri tem kazalniku nad slovenskim povprečjem. Ravno ta trend si zasluži dodatno pozornost pri oblikovanju vsebin, s katerimi si moramo prizadevati za dvig članstva.

Preglednica 10: Finančni kazalniki uspešnosti KFBK

	SLO 2017 (1)	KFBK 2016 (2)	KFBK 2017 (3)	KFBK 2018 (4)	Indeks (4)/(3)	Indeks (4)/(1)
Delež lastnih prihodkov v skupnih prihodkih v odstotkih	8,5	10,1	10,73	11,27	105,03	132,58
Sredstva za gradivo/preb.	3,36	3,43	3,64	3,32	91,20	98,80
Sredstva za knjižnico./preb.	21,76	17,63	19,53	19,10	97,79	87,77

Glede na slovensko povprečje imamo precej večji delež lastnih prihodkov od skupnih prihodkov in manj sredstev za nabavo gradiva ter vseh sredstev na prebivalca občin. Upada kazalnik, ki prikazuje sredstva na prebivalca, ker država ves čas zmanjšuje sredstva za nabavo gradiva. Prav tako je manj sredstev za celotno delovanje knjižnice na prebivalca. Naj dodamo, da je bila za potrebe članka o socialnem kapitalu izračunana dodana vrednost knjižnice z metodo povrnitve vlaganja (ROI – return of investment) in da smo ugotovili, da knjižnica vsak vložen evro s svojimi storitvami (izposoja, dogodki, bibliopedagoške dejavnosti) 5-kratno povrne. Financiranje knjižnice s strani občin je pod slovenskim povprečjem.

Kazalniki uspešnosti kažejo nujnost sprejetja ukrepov za povečevanje članstva in finančnih sredstev za delovanje knjižnice, predvsem na področju stavbe in opreme.

11. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN NORMATIVE

Glede na primerjavo sredstev za delovanje knjižnice na prebivalca med KFBK in slovenskim povprečjem ocenjujemo, da je poslovanje gospodarno in učinkovito. Slovenske povprečne ali celo nekoliko nadpovprečne rezultate dosegamo, čeprav ne dosegamo vseh določil Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in sicer: prirast je manjši od določenega obsega, število enot v krajevnih zbirkah ni ustrezno zaradi prostorskih omejitev, tudi oprema knjižnice ni ustrezna. Po preteklih izračunih ROI se vsak evro, vložen v KFBK, okoli 5-krat povrne. Ocenjujemo, da z razpoložljivimi finančnimi sredstvi, pomanjkljivo opremo in prostorskimi omejitvami izvajamo program v načrtovanem obsegu in kakovostno.

12. OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Delovanje knjižnice vpliva na znanje, kakovost življenja, počutje in izobraževanje posameznikov. Ima vlogo generatorja socialnega kapitala, saj s svojimi dejavnostmi omogoča povezovanje posameznikov v skupine.

13. NASTANEK NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Nepričakovanih posledic ni bilo.

14. BILANCA STANJA

Bilanca stanja je sestavljena v skladu z zakonom o računovodstvu, pravilnikom o vsebini, členitvi in obliki računovodskih izkazov in odredbo o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov.

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je določeni uporabnik enotnega kontnega plana, zato smo v bilanci stanja upoštevali pri vrednotenju in merjenju sredstev in obveznosti do njihovih virov pravila računovodskih standardov, razen če je z zakonom o računovodstvu in drugimi predpisi določeno drugače.

Sredstva in obveznosti do njihovih virov so razčlenjeni glede na njihovo vrsto in ročnost. Tako imamo med dolgoročnimi sredstvi opremo, drobní inventar z dobo uporabnosti več kot 1 leto in vrednostjo do 500 EUR.

14.1. OSNOVNA SREDSTVA TER DROBNI INVENTAR

V letu 2018 smo nabavili za **132.181,79 €** opreme in drobnega inventarja. Nabavili smo:

- Računalniško in drugo opremo v višini 7.452,67 €
- knjige, CD, DVD, kasete, strokovna literatura v višini 124.729,12 €.
- Finančna sredstva za potrebne investicije smo pridobili pri naslednjih financerjih:
 - **knjige, CD, DVD,kasete ter strokovna literatura:** Ministrstvo za kulturo v višini 29.519 €; Občina Kamnik 73.469,47 €; Občina Komenda 12.289,36 € ter lastna sredstva KFBK v višini 9.451,29 €;
 - **računalniška oprema in druga oprema:** občina Kamnik 6.096,45 €; Občina Komenda 1.008,31 € in lastna sredstva KFBK v višini 347,91 €. Lastnih sredstev smo vložili v povečanje osnovnih sredstev za 9.799,20€.

Po sklepu inventurne komisije smo odpisali za 24.821,97€ opreme in drobnega inventarja, gre predvsem za stole, mize. Sedanja vrednost odpisanih OS je znašala 191,96 € ter smo jo pokrili v breme sredstev v upravljanju.

Amortizacijo smo opravili v skladu z 42.čl. zakona o računovodstvu, se pravi, da je bila izračunana amortizacija za vsako nabavljeno osnovno sredstvo posamično in po stopnjah, ki so predpisane po Navodilu o načinu in stopnjah odpisa za leto 2018.

Skupna amortizacija je znašala 120.830,75 € ter smo jo pokrivali iz:

- oblikovane donacije za Sadnikarjevo zbirko v višini 2.000,00 €;
- v breme sredstev prejetih od soustanoviteljice občine Kamnik v višini 81.690,09 €;
- v breme sredstev prejetih v upravljanje s strani soustanoviteljice občine Komenda v višini 7.621,66 €;
- v breme sredstev prejetih v upravljanje iz strani MK v višini 29.519€.

Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazujemo programsko opremo za vodenje evidence delovnega časa in računovodske programe.

Skupna vrednost vseh osnovnih sredstev ter drobnega inventarja na dan 31.12.2018 znaša 1.502.741,42 € .

14.2. KRATKOROČNA SREDSTVA

Denarna sredstva na TRR na dan 31.12.2018 znašajo 16.071,54 € ter gotovina v višini 826,07€.

Na dan 31.12.2018 imamo za 1.393,06 € odprtih terjatev do naših kupcev, ki zapadejo v plačilo v letu 2019.

Na dan 31.12.2018 imamo kratkoročnih terjatev do uporabnikov proračuna občin za 52.590,65 € in predstavljajo zahteve do naših ustanoviteljic za poplačilo plač in materialnih stroškov za mesec december 2018.

Hkrati pa izkazujemo kratkoročne terjatve do zdravstvene zavarovalnice iz naslova refundacije bolniške v višini 325,75€ ostale kratkoročne terjatve v višini 2.116,49€. **Vseh kratkoročnih sredstev imamo za 54.707,14 €.**

14.3. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Na strani obveznosti v bilanci stanja izkazujemo obveznosti do delavcev za izplačilo plač za mesec december 2018, ki so bile izplačane v mesecu januarju 2019 v višini 48.016,92 €, € ter obveznosti do dobaviteljev v višini 32.057,93 €, ki zapadejo v plačilo v letu 2019.

Drugih kratkoročnih obveznosti imamo za 11.616,20€ in se nanašajo na obveznosti iz prispevkov za plače ter obveznosti do uporabnikov enotnega kotnega načrta in jih bomo poravnali v mesecu januarju 2018.

Vseh kratkoročnih obveznosti imamo za 91.691,05 €.

14.4. LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Lastni viri predstavljajo obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.478.850,35€. Za prejeta sredstva v upravljanje imamo sklenjeno pogodbo z občino Kamnik.

Lastnih virov in donacij imamo na dan 31.12.2018 za 1.484.457,61 €.

14.5. STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Struktura naših sredstev je:

- neopredmetena sredstva (programska oprema)
- pisarniška oprema in oprema za delovanje knjižnice
- drobní inventar v R 0 – knjige, CD, DVD , kasete
- računalniška oprema .

Vsa sredstva so v upravljanju.

V knjigovodskih evidencah nimamo zavedene stavbe kot objekta, ki ga uporabljamo. **Za nepremičnino imamo sklenjene pogodbe o upravljanju s strani ustanoviteljic.**

V letu 2018 smo knjigovodsko izločili iz naših knjigovodskih evidenc opreme v višini 24.821,97 € zaradi uničenja oz. dotrajanosti.

Skupna neodpisana vrednost naših osnovnih sredstev na dan 31.12.2018 znaša 1.502.741,42€.

14.6. STANJE IN GIBANJE DOLGOROČNIH KAPITALSKIH NALOŽB IN POSOJIL

Nimamo dolgoročnih finančnih naložb.

14.7. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV - DOLOČENIH UPORABNIKOV

V tem izkazu smo ugotovili prihodke in odhodke v skladu z zakonom o računovodstvu in odločbo 11. čl. odredbe o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov v skladu z

računovodskimi standardi, ki veljajo za nepridobitne organizacije in pravilnikom o enotnem kontnem načrtu- torej po načelu datuma nastanka poslovnega dogodka in ne po načelu kdaj je bil ta prihodek oziroma odhodek plačan.

Višina prihodkov v letu 2018 je znašala **683.057,70€**, njihova struktura prihodkov je sledeča:

- **lastni prihodki** iz naslova članarin, izposojevalnin, zamudnin, odškodnine za internet, uničene kasete in knjižnično gradivo, pravljичne urice **znašajo 76.988,83 €**;
- **sredstva občine Kamnik v višini 502.668,10 €**, od tega za plače 399.029,06 €, za javna dela 1.765,82 €, za potujočo knjižnico 5.326,83 €, tekoče vzdrževanje 24.822,70€, za materialne stroške 71.723,69 €,
- **sredstva občina Komenda v višini 84.404,42 €**, od tega za plače v višini 66.575,68 €, za javna dela 1.700,10 €, tekoče vzdrževanje 4.152,07 €, za materialne stroške 11.976,57€ in za knjige 13.246,08 €,
- **sofinanciranje javnih del s strani zavoda RS za zaposlovanje: 23.528,94 €**;
- **sredstva države: ministrstvo za kulturo v višini 10.000 (projektna zaposlitev) € in Agencije za knjige v višini 2.000€**;
- **ostali prihodki v višini 3.102,74€**, ki se nanašajo na donacije in druge manjše izredne prihodke.

Pri tem izkazujemo za **681.115,89€** skupnih odhodkov, njihova struktura je sledeča:

- **stroški materiala v višini 34.296,53 €** (stroški električne energije, ogrevanja, pisarniški material, ..);
- **stroški dela v višini 518.477,98 €** za 20 redno zaposlenih delavcev in 2 delavca preko javnih del ter za 2delavca preko projektne zaposlitve (sofinancer je Ministrstvo za kulturo) Javna dela je sofinancirala država ter ustanoviteljici.;
- **stroški storitev v višini 127.355,11€**: tiskarske storitve, tekoče vzdrževanje stroški bančnih storitev, pogodbeno delo, študentskega dela, kilometrine, dnevnice za službena potovanja, izobraževanja, pravne ter računovodske storitve, stroške varstva pri delu, komunalne storitve, telefonov in PTT storitev;
- **amortizacija v višini 120.830,75 € - odpis drobnega inventarja – knjižničnega gradiva, ki smo jo pokrivali v breme sredstev v upravljanju.**
- **finančni odhodki: 739,31 €**: stroški izterjave

Presežek prihodkov nad odhodki znaša 1.941.81 €, ki smo ga prenesli v postavko sredstva v upravljanju na kto 985.

Vsi prihodki in odhodki, ki smo jih imeli v letu 2018 se nanašajo na izvajanje javne službe. Tako je financiranje potekalo s strani občin ustanoviteljic in ministrstva za kulturo ter lastnimi prihodki.

Preglednica 11: Primerjava poslovanja za leti 2017 in 2018

Z. št.	Besedilo	Realizacija 2017	Realizacija 2018	Indeks 18/17
A.	PRIHODKI			
	Občina Kamnik	490.719,02	502.668,10	1,02

	Občina Komenda	98.183,54	84.404,42	0,86
	MIN. ZA KULTURO+Javna agenc. za knj.+Gozdarski inštitut	8.000	17.000	2,12
	Javna dela	16.728,13	23.528,94	1,4
	Finančni prihodki		13,00	1
	Lastni prihodki	76.988,83	55.372,57	0,72
	izredni prihodki	3.102,74	70,67	0,023
	SKUPAJ PRIHODKI	693.722,26	683.722,26	0,99
B.	ODHODKI			
	STROŠKI MATERIALA	39.343,84	34.296,53	0,87
	STROŠKI STORITEV	143.367,53	127.355,11	0,89
	STROŠKI DELA	481.112,78	518.477,98	1,08
	AMORTIZACIJA	28.477,26	-	
	FINANČNI ODHODKI	397	739,31	1,6
	DRUGI ODHODKI		246,96	1
	SKUPAJ ODHODKI	692.698,41	681.115,89	0,98
C.	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	1.023,85	1.941,81	1,9

*amortizacijo smo v celoti pokrivali v breme sredstev v upravljanju.

PORABA LASTNIH PRIHODKOV

NABAVA KNJIG	9.451,29
NAKUP OSNOVNIH SREDSTEV	347,91
POKRIVANJE MATERIALNIH STROŠKOV in STROŠKOV DELA PROJEKTNE ZAPOSLOTITVE	45.657,04
SKUPAJ Z OBRESTMI+izr. Prihodki	55.656,24

14.8. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Zaradi spremljanja gibanja javno finančnih prihodkov in odhodkov moramo uporabniki, ki pridobivamo prihodke iz prodaje na trgu, ugotavljati in razčlenjevati prihodke in odhodke tudi na način, ki je določen za druge uporabnike enotnega kontnega plana. Upoštevali smo načelo denarnega toka- plačane realizacije.

Za izvajanje javne službe smo pridobili javna sredstva:

- S strani ustanoviteljic, in sicer občine Kamnik v višini 588.474,41 €, od tega za nabavo osnovnih sredstev v višini 6.487,95 €, za knjige 75.000 €, za plače in druge prejemke iz delovnega razmerja 399.030,93 €, za pokrivanje materialnih stroškov v višini 76.981,08 € in za tekoče vzdrževanje 25.170,42 €, za potujočo knjižnico v višini 5.804,03 € ter občina Komenda v višini 102.169,66 €, od tega za nabavo osnovnih sredstev 1.322,57 €, za knjige 12.796,13 €, za plače in druge prejemke iz delovnega razmerja v višini 68.756,19 €, za tekoče vzdrževanje 5.114,84 € ter

za pokrivanje ostalih materialnih stroškov v višini 14.179,93 €. Financiranje delovanja zavoda poteka v razmerju občina Kamnik 85,67% : občina Komenda 14,33%,

- s strani države smo za nakup knjižničnega gradiva pridobili 29.519€ ter 10.000 € za projektni zaposlitevi, s strani Javne agencije za knjige pa 2.000 €, za program Erasmus plus 346,20 €
- drugi prihodki (lastni, refundacije, obresti,... V višini 66.251,74€
- s strani Zavoda za zaposlovanje za javna dela v višini 23.566,97€

V tem izkazu imamo presežek prihodkov nad odhodki v višini 696,66 €.

3.8. IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV
Drugih terjatev in naložb nimamo.

3.9. IZKAZ FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV
Povečanje predstavlja presežek prihodkov nad odhodki.

3.10. PRIHODKI IN ODHODKI DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je javni zavod in s tem neprofitni, zato so vsa sredstva javna.

Sledi tabela s podrobnim prikazom prihodkov in primerjavo s predhodnim poslovnim letom.

Poročilo so pripravili:
Mag. Breda Podbrežnik Vukmir
Duška Težak
Jana uršič
Andrej Kotnik
Sabina Zore
Barbara Petrušič
Helena Kovačič
Eva Arnež

Podroben pregled prihodkov v primerjavi z letom 2017 in finančnim planom po občinah za leto 2018 ter realizacijo za leto 2018 je v posebni tabeli.

Z.št.	Besedilo	REALIZACIJA	SPREJET FINANČNI PLAN 2018 IN POTRJEJEN REBALANS						DOSEŽENO 2018			INDEKS			
		2017	KAMNIK		KOMENDA		MK		SKUPAJ		KAMNIK	KOMENDA	MK	SKUPAJ	DOS18
		SKUPAJ													/plan18 kol. Skupaj
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
A.	PRIHODKI PO DENARNEM TOKU														
	Sredstva za plače+ JD PREUSMERITVE	445.740,33	418.311	71.008		489.319	399.030,93	68.756,19		467.787,12	1,32				
	Izdatki za nakup blaga in storitev														
	Materialni in drugi programski stroški postavka 8203	86.699,18	65.000	13.150		78.150	76.981,08	14.179,93		91.161,01	1,16				
	Tekoče vzdrževanje postavka 8208	28.190,23	23.000	4.170		27.170	25.170,42	5.114,84		30.285,26	1,11				
	Dostava knjig na dom postavka 8217	0				0									
	Stroški potujoče knjižnice	7.000	7.000	0		7.000	5.804,03	-		5.804,03	0,82				
	Nabava knjig, časopisov in revij	118.989,24	75.000	12.797	29.519	117.316	75.000	12.796,13	29.519	117.315,13	1				

Z.št.	Besedilo	REALIZACIJA	SPREJET FINANČNI PLAN 2018 IN POTRUIEN REBALANS						DOSEŽENO 2018				INDEKS
		2017											
		SKUPAJ	KAMNIK	KOMENDA	MK	SKUPAJ	KAMNIK	KOMENDA	MK	SKUPAJ	DOS18		
	Sredstva za nakup in vzdrževanje OS	6.987	6.000	1.037			6.487,95	1.322,57		7.810,52	1,11		
	Javna agencija za knjige	3.000				0				2.000	1		
	JAVNA DELA - ZAVOD ZA ZAP.	18.543,25				20.450				23.566,97	1,05		
	Drugi in Lastni prihodki - skupaj*	68.034,78				73.200				71.597,94	0,98		
	MK-PROJEKTNA ZAPPOSILITEV	5.000			10.00				10.000	10.000	1		
	SKUPAJ PRIHODKI	788.184,00	594.311	102.162	39.519	829.642	588.474,41	102.169,66	39.519	827.327,98			